

**ZAHROZHENI MOVY, KRYMSKOTATARSKA TA INSHI
TIURKSKI MOVY V UKRAINI, EDİTÖRLER: O. V.
BOHOMOLOV, I. M. DRYGA, O. S. MAVRİNA, D. A.
RADİVİLOV, N. S. SEYİTYAHYAEV, O. O. KHAMRAİ, G. M.
YAVORSKA, KYİV 2016, 344 S.**

***Tehdit Altında Bulunan Diller, Kırım Tatarcası ve Ukrayna'da Diğer Türk Dilleri*, Ukrayna Millî Bilimler Akademisi, A. Y. Krimskiy, Doğu Bilimler Enstitüsü Kiev, 2016.**

Viktorii VERESHCHYNSKA-YILDIZ

Bu bildiri kitabı 26-27 Eylül 2014 tarihlerinde Kiev’de düzenlenmiş olan “Tehdit Altında Bulunan Diller, Kırım Tatarcası ve Ukrayna’da Diğer Türk Dilleri Uluslararası Konferansı”nda sunulan bildirilerden oluşmaktadır. Bu yayın, tehdit altında bulunan diller ve ayrıca Ukrayna’da ve tüm dünyada tehdit altında bulunan dillerin araştırılmasıyla ilgili genel meseleleri ele almakla birlikte “çok dilli” şartlarda varlığını sürdüren ve tehdit altında bulunan dillerin işleyişine daha geniş bağlamda değinmiştir.

Kırım Tatarcası, Karaimce, Kırım-çakça, Urumca, Gagavuzca, Mesket (Ahıska) Türkçesi gibi Türk dillerinin

araştırma ve izah meselesine sözü geçen dilleri desteklemeye ve korumaya yönelik adımlara büyük önem verilmiştir.

Bu bildiri kitabından dilci, uzman, Türkolog, sosyal ve söz alanlarda çalışanlar, ayrıca dil politikası uzmanları, dil yasalarını düzenleyenler ve Ukrayna'daki dillerin güncel meseleleriyle ilgilenenler yararlanabilir.

Giriş

Galina Yavorska

“Haritada tehdit altında bulunan diller” 5

Bölüm 1. Çok dilli şartlarda tehdit altında bulunan diller

Iryna Dryga

“Ukrayna’da ve Dünya’da Tehdit altında bulunan Türk dilleri” 17

Camiel Hamans

“Brüsel’in dile bakışı (Ukrayna’daki azınlıkların dillerine ait notlar dahil olmak üzere) 28

Paul Bilbao-Sarria

“Sosyal hareketler ve azınlıkların dillerinin durumunun düzelmesi” . 66

Galina Yavorska

“Tehdit altında bulunan diller: sosyolinguistik ve metaforik açısı” .. 74

Bohdan Azhniuk

“Tehdit altında bulunan dillerin dil hakları: art zamanlı aktarım” 86

Mehmet Ölmez

“Çin Tuvası ve Çin Tuvacası üzerine çalışmalar” 93

Sonel Bosnalı

“Temas (değişim) durumundaki azınlık dillerinin sürdürümü 106

Bölüm 2. Ukrayna’daki Türk dilleri, yapıları, işleyişleri, tarihleri, dil malzemeleri

Nariie Seidametova

“Kırım Tatarcasının sözcüklerindeki gelişmeler” 119

Lenara Kubedinova, Radovan Garabik

“Kırım Tatarcası Vikipedi Külliyyatı” 130

Akhtem Mazinov

“Kırım Tatarcasının ağızları.

Tasnif ve yapısal ayırım sorunu” 137

Emine Ganiyeva	
“XIX-XX. yy.da Kırım Tatar Sözlükleri”	145
Nariman Seyityahyaev	
“Kırım Tatarlarının 1900’lı Yılların Başında 2003 Yılıının Sonunda Latin Alfabesine Geçiş Sorunları”	155
Yavuz Selim Yıldız	
“Kırım Tatarcası Kayboluyor mu?”	173
Liudmyla Rustemova	
“Bekir Çoban-Zadehin Şiir Dünyasındaki Metaforik Ögeler”	194
Oleg Rustemov	
“XVII-XVIII yüzyıllara ait Bahçesaray Sicillerinin yapısal ve üslup özellikleri”	207
Olga Maksymenko	
“Galiçe Karaimleri ve Karaimce’nin güneybatı ağızı”	220
Natalia Kropotova	
Karaimce ders kitabı (Kırım ağızı)	228
Oksana Tyshehenko-Monastyrskaya / Güncel durumu	
“Bahçesaray Sarayı’ndan Karaim Mecmuası”	239
Iryna Dryga	
“Kırımçak dilini konuşan son kişinin dil kayıtları”	255
Oleksandr Rybalko	
“Urum dili örnek alınarak tehdit altında bulunan dillerin korunmasını sağlayacak unsurlardan olan sanatsal ve kültürel etkinlikler”	264
İrfan Ünver Nasrattinoğlu	
“Gagavuz Türkleri üzerine düşünceler”.....	270
Tudora Arnaut	
“Ukrayna Gagauzları arasında ana dilin gelişmesi”	279
Iryna Pokrovska	
“Ukrayna’da Meskit Türkleri: Dil Meselesi”	292
Minare Aliyeva	
“Meskit Türkçesinin yok olması”	297
Özet	302
Yazarların Bilgileri	341

